

Акопян Артур,
студент

Грабовецький Олександр
ст.викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОХОЛДИНГІВ В УКРАЇНІ

Теперішній стан сільського господарства в Україні сприяв розвитку різноманітних організаційно-правових форм, що наблизили вітчизняного аграрія до європейських та й навіть світових стандартів господарювання. Чимало факторів соціально-економічного характеру сприяло утворенню й подальшому поширенню аграрних холдингових компаній. Стабільне зростання попиту на продукти харчування зумовило підвищення інвестиційної привабливості агробізнесу, який у вигляді холдингів одержав змогу обійняти увесь цикл виробництва.

Науковці зазначають, що «створення агрохолдингів є моделлю подальшого розвитку агропромислового комплексу України, що дасть можливість вивести його на якісно новий рівень стабільного, ефективного та конкурентоспроможного функціонування і вирішити пріоритетні завдання, а саме: продовольчу проблему, досягнути раціональних норм споживання основних продуктів харчування всіма верствами населення країни, збільшити експортний потенціал вітчизняного аграрного сектора економіки». Завдяки умовам належного правового врегулювання діяльність агрохолдингів здатна «забезпечити комплексний благоустрій, соціально-економічну й екологічно урівноважену трансформацію сільських територій та поселень» [1, с.155].

Метою дослідження є узагальнений аналіз наявних наукових досліджень із питань правового регулювання процесів створення й діяльності аграрних холдингових компаній в Україні.

Аграрні холдингові компанії є порівняно новими суб'єктами аграрного права України. Незважаючи на це, в цілому по країні їх нараховується близько 60-ти й кожен із них інтегрує по 20-30 аграрних господарств. Поява агрохолдингів у сільському господарстві й на аграрному ринку є не лише результатом реформування аграрних відносин, а й наслідком глобалізації.

В наукових дослідженнях із проблем аграрних холдингових компаній в Україні першочергово наголошується на відсутності окремої регламентації правового статусу агрохолдингів у чинному законодавстві. Автором найбільш ґрунтових розвідок із питань правового регулювання діяльності агрохолдингів є В. Уркевич, з'ясовуючи зміст самого поняття «агрохолдинг», звертається до тлумачень, поданих у низці економічних досліджень [2].

Частиною 5 ст. 126 Господарського кодексу України холдингова компанія констатується як публічне акціонерне товариство, яке володіє, користується, а також розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток,

паїв) двох або більше корпоративних підприємств (крім пакетів акцій, що перебувають у державній власності).

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» холдингова компанія це — акціонерне товариство, яке володіє, користується та розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних підприємств [8]. До появи даного Закону діяльність холдингів регламентується Указом Президента України «Про холдингові компанії, що створюються в процесі корпоратизації і приватизації».

Виходячи із зазначених норм, науковці роблять висновок, що за організаційно-правовою формою холдингова компанія є публічним товариством, що має у власності пакет акцій (часток, паїв) інших корпоративних підприємств, і цей пакет забезпечує вирішальний вплив на такі підприємства. Іншими словами, холдингова компанія повністю впливає на господарську діяльність інших корпоративних підприємств і контролює її. Корпоративними підприємствами у ст. 63 Господарського кодексу України і ст. 1 указанного Закону називають господарські товариства, тобто холдингова компанія може володіти акціями (частками, паями) лише господарських товариств — акціонерних, товариств з обмеженою чи додатковою відповідальністю, повних чи командитних товариств [4, с. 15].

Дослідники зазначають, що законодавством не закріплено вимог до суб'єктів, які можуть створювати холдингові компанії. Згідно зі ст. 4 Закону, «рішення про утворення холдингової компанії приймається власниками холдингових корпоративних пакетів акцій (часток, паїв) та оформлюється відповідним договором». Д. Іващенко у своєму дослідженні робить висновок, що «суб'єктом створення агрохолдингової компанії може бути як фізична особа, так і фізична особа-підприємець чи юридична особа, яка володіє холдинговими пакетами акцій не менше ніж двох сільськогосподарських корпоративних підприємств» [5, с. 131].

Агрохолдинги слід розглядати як особливу форму інвестування в сільське господарство. Основним шляхом їх створення є інвестування капіталу вітчизняного чи іноземного походження спочатку в переробну промисловість, що забезпечує значно швидший його обіг та окупність. Зокрема, це стосується олієжирової, борошномельної, хлібопекарської, цукрової, м'ясо-молочної промисловості. Наступним етапом капіталовкладень є сфера збуту продукції через розбудову логістики і власної торговельної мережі. З накопиченням необхідних фінансових ресурсів уже на третій стадії створювалося власне сільськогосподарське виробництво через оренду земельних і частково майнових паїв і закупівлю необхідних ресурсів, насамперед сучасної техніки. Отже, як убачається, агрохолдинги розвиваються поступово, крок за кроком охоплюючи все нові сфери сільськогосподарської діяльності.

Проте залучення іноземного інвестування агрохолдингами має й негативні наслідки. Як зазначається в аграрно-правовій літературі, до них можна віднести такі: накопичення прибутків за кордоном із використанням схем іноземного інвестування; переведення діючих українських підприємств у власність іноземного капіталу під час інвестиційної діяльності; зловживання спільним

підприємством наданими податковими пільгами тощо. У такому разі при встановленні контролю за українським підприємством іноземці проводять політику ліквідації вітчизняного виробника або налагоджують виробництво з метою одержання одностороннього прибутку.

Більше того, при господарюванні агрохолдингів відбувається концентрація земель шляхом витіснення з ринку оренди землі певної кількості аграрних підприємств і фермерів, що загострює соціально-економічну ситуацію на селі. Її основними характеристиками є: припинення існування сільськогосподарських підприємств у відповідній місцевості; втрата для певної кількості сільських жителів місця роботи; відсутність податкових надходжень до місцевих бюджетів; відсутність фінансування розвитку соціальної інфраструктури села, що традиційно здійснювалося сільськогосподарськими підприємствами.

За таких обставин до законодавства України слід включити низку спеціальних правових приписів щодо функціонування агрохолдингів, зокрема, можна запропонувати такі:

- слід законодавчо обмежити площі земельних ділянок, що можуть перебувати в оренді агрохолдингів чи його учасників;
- установити зобов'язання агрохолдингів сплачувати частину податкових платежів до відповідного місцевого бюджету за місцезнаходженням використовуваних ними земельних площ;
- зобов'язати агрохолдинги надавати робочі місця для певної кількості мешканців сільських населених пунктів за місцезнаходженням використовуваних ними земельних площ.

Отже, констатуємо факт значного зростання кількості агрохолдингів в Україні, яке супроводжується високим рівнем концентрації інвестиційних капіталів і земель сільськогосподарського призначення, питання регламентації правового статусу цих холдингових компаній, особливостей державної реєстрації та специфіки діяльності залишається неврегульованим. Аналіз низки наукових досліджень дає змогу зробити висновок, що формування поняття агрохолдингу відбувається на сьогодні в межах економічних наукових процесів, залишаючи науковцям-правникам питання правового регулювання окремих напрямів діяльності аграрних холдингових компаній.

Список використаних джерел

1. Данкевич А.Є. Організаційно-економічний механізм побудови агрохолдингів/ А.Є. Данкевич// Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. — Спец. Вип. : у 2 ч./М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київський нац.екон.ун-т ім. В. Гетьмана»; відп.ред. О.О. Беляєв. — К.: КНЕУ, 2011. — Ч. 1 - С. 148-155.
2. Уркевич В.Ю. Правові проблеми функціонування агрохолдингів в Україні / В.Ю. Уркевич [Електронний ресурс].— Режим доступу : <http://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2014/01/Urkevuch.pdf>.

3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України /кол.авт.: Г.Л. Знаменський, В.В. Хахулін, В.С. Щербина та ін.; за заг.ред. В.К. Мамутова.— К.: Юрінком інтер, 2004.—688 с.

4. Уркевич В.Ю. Субекти інвестиційних правовідносин у сфері сільського господарства / В.Ю. Уркевич // Актуальні питання інноваційного розвитку. — 2012.—№2.—С. 12-17.

5. Іващенко Д.В. Правові аспекти створення агрохолдингу / Д.В. Іващенко // Порівняльно-аналітичне право.— 2014.—№1.—С. 130-133.

6. Закон України «Про холдингові компанії в Україні»/(Відомості Верховної Ради України (ВВР),2006,№34,ст.291)

Васильченко Олег

студент

Васильченко Сергій

студент

Хомич Вікторія

к.філол.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м.Ніжин

СТРУКТУРА ТЕРМІНІВ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ АГРОІНЖЕНЕРІВ

Сучасне мовознавство активно досліджує терміни, що вживаються в професійній діяльності майбутніх фахівців, у тому й числі й агроінженерів. Проте залишається ще ряд недосліджених питань, зокрема структура термінів, що й стали темою нашої наукової розвідки [1, 2, 3, 4].

Термін – це слово або словосполучення, що визначає чітко й однозначно окреслене поняття і його співвідношення з іншими поняттями в межах спеціальної сфери [2].

Терміноелемент може бути як частиною слова (твірна основа, коренева або афіксальна морфема, символи, числа), так і залежним словом у словосполученні. Наприклад, технічний термін «коробка передач» складається з терміна «коробка» та терміноелемента «передач», що показує родовидовий зв'язок між поняттями.

При творенні нових термінів перед мовознавцями постає проблема: як передати новий термін рідною мовою. Із кількох варіантів: просто запозичити його з мови-донора, переписавши його за правилами орфографії або зберігши оригінальне написання, чи перекласти цей термін рідною мовою, а якщо перекласти, то яким чином – буквально (калькування) чи описово – слід вибрати оптимальний.

Ця проблема надзвичайно серйозна, бо кожен новий термін, запроваджений у ту чи іншу галузеву терміносистему, має бути вдалим; він повинен гармонійно вписатися в певну терміносистему, бути милозвучним, здатним утворювати деривати. Усі ці умови продиктовані тим, що технічна мова